

Bilag X - Årsrapportering for 2021 fra Museumsrådet for Nationalmuseet

Kommissorium og medlemmer

Museumsrådet for Nationalmuseet blev udpeget af kulturministeren 31. marts 2017 med følgende kommissorium: ”Rådet bidrager med organisatorisk, ledelsesmæssig og økonomisk sparring for museets daglige ledelse, og drøfter herunder museets budget, regnskab og årsberetning. Rådet bidrager desuden med sparring omkring museets faglige strategier og udvikling”

Rådet består af følgende medlemmer:

Brian Mikkelsen, formand (direktør, Dansk Erhverv)
Anne Skovbro (direktør, By & Havn)
Sanne Houby-Nielsen (direktør, Stiftelsen Nordiska museet)
Jonas Bjørn Jensen (medlem af Københavns Borgerrepræsentation)
Søren Kaare-Andersen (direktør, Bikubenfonden)
Jens Oddershede (professor, Syddansk Universitet)

Brian Mikkelsen, Anne Skovbro og Jonas Bjørn Jensen er nye medlemmer af Museumsrådet pr. 16. marts 2021.

Fokus og arbejdsform

Jf. kommissoriet er rådets arbejde konsultativt. Museumsrådet fokuserer derfor indsatsen på at styrke og udvikle Nationalmuseet i tråd med direktionens overordnede vision, mission og strategi. Rådets medlemmer stiller deres erfaring og ekspertise til rådighed for direktøren som ledelsessparring.

Direktionen orienterer og inddrager løbende rådet i væsentlige relevante udfordringer, beslutninger, prioriteringer af relevans for museets rammevilkår, strategi, drift, økonomi, udstillinger, markedsføring m.v.

Rådsmøderne omfatter fast museets direktør og Museumsrådet, samt øvrige deltagere efter behov. Der er i 2021 afholdt fire ordinære møder. Møderne fandt sted 6. maj, 30. juni, 1. oktober og 1. december.

2021 i overskrifter

Museumsrådets arbejde i 2021 centrerede sig om følgende temaer: corona-pandemien og konsekvenser for Nationalmuseet; Fremtidens Nationalmuseum, mediehistorier om Nationalmuseet og en drøftelse af en mulig ændring i Nationalmuseets ledelseskonstruktion.

Endnu et år præget af Corona

Som 2020 var 2021 også præget af Corona-pandemien. De første måneder af året var museerne lukkede. I slutningen af april 2021 åbnede Nationalmuseets besøgssteder igen, dog med restriktioner i form af mundbind, corona-pas og afstandsregler. Museerne lukkede igen lige inden jul 2021, og primo januar er forhåbningen, at museerne åbner 16. januar.

På Museumsrådets møder i 2021 har krisehåndtering og den økonomiske situation derfor igennem hele året stået centralt. Museets problem er især de manglende turister, som for mange brancher rammer hovedstadsområdet hårdt.

Museumsrådet noterer sig, at der for så vidt angår 2021 er fundet en løsning med en tillægsbevilling, der udligner museets tab, og at det for 2022 er lykket museet med ministeriets hjælp at udarbejde et budget i balance. Der skal dog ikke herske tvivl om, at museumsrådet ser med bekymring på Nationalmuseets muligheder for at agere inden for de meget snævre rammer, som 2022-budgettet indeholder – især i lyset af, at 2022 er åbnet med en fornyet nedlukning med deraf følgende yderligere indtægtstab.

Det må forventes, at problemstillingen med de manglende turister vil fortsætte ind i 2023 og evt. også 2024. Derfor vil det være afgørende, at museet får afklaret situationen omkring 2023-budgettet først på året i 2022.

Rådet vil derfor også i 2022 følge situationen tæt.

Fremtidens Nationalmuseum

Et andet centralt fokusområde for Museumsrådet arbejde har været udviklingen af ”Fremtidens Nationalmuseum”: en grundlæggende fornyelse af Nationalmuseet i København herunder en stor ombygning af Prinsens Palæ. Desuden indebærer projektet også en styrkelse af museets Nationale rolle. Rådet har fået præsenteret udkast til prospektet for Fremtidens Nationalmuseum, og givet input til den videre udvikling. Ligeledes er strategien for at sikre fondsfinansiering til projektet blevet kvalificeret. I oktober 2021 lancerede regeringen et udspil om at afsætte 11,8 mio. kr. til en forundersøgelse af en mulig fornyelse og ombygning af Prinsens Palæ. Organiseringen af arbejdet omkring forundersøgelsen blev ligeledes drøftet og kvalificeret af Museumsrådet.

Fremtidens Nationalmuseum vil være et fokuspunkt for rådets arbejde i 2022.

Nationalmuseets ledelseskonstruktion

Rådet drøftede hvilken styringsmodel der vil være fordelagtig for Nationalmuseet. I dag refererer direktøren direkte til Kulturministeriet. Rådet har drøftet fordele ved en konstruktion, hvor en bestyrelse kan støtte op om direktionens linje og beslutninger. Dette især set i lyset af det store projekt Fremtidens Nationalmuseum, som ledelsen arbejder hårdt på at realisere i disse år.

Nationalmuseet er i dialog med Kulturministeriet om muligheden.

Nationalmuseet i medierne

I foråret 2021 var Nationalmuseet og især direktørens virke centrum for en række kritiske historier i pressen, og lignende historier er kommet frem drypvis i efteråret. Historierne centrerer sig omkring utilfredshed hos medarbejdere, der kritiserer ledelsen for ikke at være lydhør over for problematikker og bekymringer omkring både trivsel og museets udvikling. Dog har ingen medarbejdere udtalt sig, og historierne bygger i visse tilfælde på tal om opbakning til ledelsen fra museets APV, som er blevet fremstillet misvisende.

Museumsrådet bakker op om ledelsens håndtering af disse problemstillinger og har drøftet, hvordan sådanne historier håndteres, både internt og eksternt, og vil fortsat have fokus på dette tema.

Afrunding

Det har igen været et særligt år for Nationalmuseet. Den fortsatte usikkerhed omkring Museets økonomi har skabt stor usikkerhed, som gør den strategiske udvikling til en udfordring. Alligevel har arbejdet i Museumsrådet været konstruktivt og givende, især ift. kvalificering og udvikling af Fremtidens Nationalmuseum.

Museumsrådet ønsker at takke museets direktion og ledelse, ikke mindst Rane Willerslev, for et godt samarbejde præget af tillid, engagement og stærke ambitioner for Nationalmuseets udvikling, på trods af svære omstændigheder. De tre nye medlemmer er kommet godt på plads i arbejdet, og et samlet Museumsråd ser frem til arbejdet i 2022.

